

کوچ دوسوم پزشکان عمومی به مشاغل دیگر

به گفته سرپرست وزارت بهداشت از 80 هزار پزشك عمومی حدود 50 هزار نفر در حرفه خودشان کار نمی‌کنند ...

به گفته سرپرست وزارت بهداشت از 80 هزار پزشك عمومی حدود 50 هزار نفر در حرفه خودشان کار نمی‌کنند
کوچ دوسوم پزشکان عمومی به مشاغل دیگر

از هر هشت پزشك عمومی، پنج نفر از زمان فارغ‌التحصیلی، روپوش سپید پزشکی را تا کرده‌اند و میان دیگر یادگارهای دوران دانشجویی گذاشته‌اند توی کمد، چون بیمارانی که باید بیایند سراغ‌شان، برای ساده‌ترین بیماری‌ها یکرست می‌روند سراغ متخصص‌ها و فوق‌تخصص‌ها. آخرین امید برای فرونشاندن تب بیکاری پزشکان عمومی اجرایی شدن طرح پزشك خانواده است که مدتی است زمزمه‌های توقفش در پایتخت به گوش می‌رسد؛ یعنی تب بیکاری پزشکان خانواده، قرار نیست به این زودی‌ها به عرق بنشیند.

محمد حسن طریقت منفرد، سرپرست وزارت بهداشت این روزها زیاد با رسانه‌ها گفت‌وگو می‌کند و حرف‌هایش، چه آن وقت‌ها که از برنامه‌هایش تاچهار ماه آینده می‌گوید و چه آن وقت‌ها که کمبودها را گوشزد می‌کند مورد توجه ویژه مخاطبان است، مثل حرف‌های دیروزش درباره پزشکان عمومی که اعلام کرد از 80 هزار پزشك عمومی نزدیک به 50 هزار نفر در حرفه خودشان کار نمی‌کنند و پزشکی عمومی رو به نابودی است چرا که مردم و در نگاهی کلی‌تر سیستم درمانی در کشورمان تخصص‌گراست.

او در گفت‌وگو با مهر، اعلام کرد امروز طب عمومی و مراقبت‌های اولیه از جایگاه بالایی در نظام سلامت برخوردار نیست و اگرچه بیش از 60 درصد پزشکان عمومی بیکار هستند، اما نظام سلامت به تکتک آنها نیاز دارد که یعنی نبودشان برای سیستم سلامت گران تمام می‌شود.

از همین جا بود که باز هم طریقت منفرد یاد بحث پزشك خانواده افتاد و از 17 سال مغفول ماندن این طرح گفت و انتقاد کرد که خدماتی مانند ام آر آی و سی‌تی‌اسکن به تجارت تبدیل شده است تا جایی که سال گذشته بیش از 40 هزار میلیارد تومان در بخش بهداشت و درمان کشور هزینه شد که 15 هزار میلیارد تومان آن از اعتبارات عمومی بود و 25 هزار میلیارد تومان به مردم تحمیل شده است و وعده داد اگر طرح پزشك خانواده اجرایی شود هم پزشکان عمومی در رشته تحصیلی‌شان شاغل خواهند شد و هم هزینه‌های مردم با مراجعه به این گروه از پزشکان کمتر شده و بیماری‌شان در مراحل ابتدایی حل خواهد شد و کارشان به صرف هزینه‌های کلان نمی‌رسد.

سرپرست وزارت بهداشت در هفته گذشته نیز در حمایت از طرح پزشك خانواده گفته بود حقوق پزشکان عمومی باید 9 میلیون تومان باشد، اما او در حالی درباره حقوق پزشکان خانواده وعده می‌دهد و این طرح را آخرین چاره برای حل مشکل بیکاری پزشکان عمومی و کاهش هزینه‌های پرداختی از جیب مردم در مطب متخصص‌ها و فوق‌تخصص‌ها و آزمایشگاه‌های تخصصی می‌داند که حدود دو هفته پیش احمدرضا فرسار، معاون بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی اعلام کرد طرح پزشك خانواده در تهران متوقف شده و طبیعی است که توقف این طرح در پایتخت به معنای کند شدن یا توقف آن در دیگر استان‌ها نیز هست.

فرسار در آن زمان نخواست به علل توقف این طرح اشاره‌ای کند و وقتی جام‌جم پیگیر علت آن شد، محمد شریعتی، رئیس ستاد اجرای طرح پزشك خانواده خبر را رد کرد اما پیگیری‌های بعدی و گفته‌های منبعی آگاه در کنار گزارش‌های مردمی ثابت کرد این طرح در تهران اجرایی نشده است و برای اجرای این برنامه لازم است که دولت در ازای هر نفر ایرانی، حدود 4000 تومان به سازمان‌های بیمه‌گر بپردازد، اما این پرداخت هنوز کامل نشده و به همین علت اجرای آن با تاخیر مواجه شده است.

همه این اطلاعات را که کنار هم بگذاریم، می‌شود نتیجه گرفت که پزشکان عمومی بیکار یا شاغل در رشته‌هایی غیرمرتبط با تحصیلات دانشگاهی شان نباید فعلا امیدی به اجرایی شدن طرح پزشك خانواده داشته باشند.

پزشك خانواده، پزشكان را سرکار می‌گذارد یا سرکار....

سیامک مره صدق، عضو کمیسیون بهداشت و درمان مجلس در گفت‌وگو با جام‌جم درباره وضع پزشکان عمومی در کشور توضیح می‌دهد که اشتغال پزشکان عمومی فقط یکی از مزایای طرح پزشك خانواده است. به واسطه اجرایی شدن این طرح از هدر رفتن منابع مالی در کشور جلوگیری می‌شود، چون میزان رجوع غیر ضروری بیماران به متخصص‌ها و فوق تخصص‌ها کم می‌شود و مردم پول کمتری را در بخش خدمات پاراکلینیکی خرج می‌کنند اما این نماینده مجلس بشدت از برخی ابراز نظرهای سرپرست وزارت بهداشت در این حوزه گله دارد.

مره صدق می‌گوید: اجرای طرح پزشك خانواده به بودجه نیاز دارد، اما سرپرست جدید وزارت بهداشت می‌گوید بدون بودجه هم می‌توان این طرح را اجرایی کرد.

او می‌افزاید: برای اجرای این طرح باید شمار زیادی از پزشکان عمومی را استخدام کرد و بدون بودجه چگونه می‌شود چنین کاری انجام داد و سرپرست وزارت بهداشت چه ساز و کاری در این باره ارائه داده است؟

البته مره صدق همه تقصیرها را در ماجرای بیکار ماندن پزشکان عمومی گردن عقیم ماندن طرح پزشك خانواده نمی‌اندازد و تاکید می‌کند که بیشتر پزشکان عمومی تمایل دارند در پایتخت کار کنند و اگرچه همین حالا هم وزارت بهداشت حاضر است آنها را با حقوقی کلان در مناطق محروم استخدام کند، این گروه میلی به ترك پایتخت ندارند.

افزون بر عللی که این نماینده مجلس به آنها اشاره می‌کند در نگاهی کلی به نظر می‌رسد نبود سیستم ارجاع در کشور نیز باعث شده است مردم برای درمان بیماری‌های شان خودسرانه به متخصص‌ها و فوق تخصص‌ها مراجعه کنند و با صرف هزینه‌های کلان به همانجایی برسند که اگر به پزشك عمومی سر می‌زدند زودتر و ارزان‌تر به آن می‌رسیدند. البته این نکته را هم باید در نظر گرفت که اجرایی شدن سیستم ارجاع نیز در کشور، با اجرای کامل طرح پزشك خانواده ممکن می‌شود. با این حال با توجه به توقف نسبی این طرح در کشور، باید دید آیا طریقت منفرد و گروهش در وزارت بهداشت می‌توانند در چهار ماه باقیمانده طرح پزشك خانواده را به سرانجام برسانند و خاطره‌ای خوش از خود باقی بگذارند.

مریم یوشی زاده / گروه جامعه